

Áruán buk ái Paulo a le on uri narsán bos tám ruruna á TESOLONIKA

Worwor táil

Ái Paulo a le i buk minái namurwai sár i kán mulán buk a le on uri narsán rung til Tesolonika (mákái worwor táil i mulán Tesolonika). Kápte be di talas suri kalkaleng si Konom. Te di hol on ngo ái Karisito ákte kaleng má. Mái sár ái Paulo a para talsai si di ngo kálámul er na lala abulbul i Káláu, ái na mulán hut má sápkín tatalen na lala lite taladeng (2Te 2:1-12). Marán tám mánán di hol on ngo tám abulbul minái, ái á rokoí erei i Apapos 13:1-10 má táit a tuan sák er i Mataio 24:15. Ái Paulo a arakrakai i di mul i katbán tan arabilbiling má tan rangrangas di áslai (1:4-10), má ák arakrakai i di mul suri da lu mur i tatalen a nokwan (2:13–3:15).

¹⁻² Buk minái á iau Paulo mái Sailas mái Timoteo gimtul tarwai ur si gam á boh tám ruruna ida i malar á Tesolonika, gam káián sang ái Káláu Kák git má káián ái kángit Konom Iesu Karisito. Kándiar artangan má bál matau na kis tiklik mam gam.

Bungán nagogon si Karisito na hut besang

³ Rang buh gim, gim lu balbal ot kuluk uri narsán ái Káláu sur gam. Má a nokwan ngo gima longoi ngorer kabin kamu ruruna a lala

marmaras hanhan, má kamu armámna arliu i gam keskeskes a lu pakpakta hanhan mul. ⁴ Má pasi á ngorer, gim para agas gam i mátán tan boh tám ruruna di lu lotu uri narsán ái Káláu. Gim lu para talsai si di suri bos arabilbiling má bos rangrangas gam lu áslai, ái sár kápgamte puplir. Gam tur rakrakai má gamá tunga ruruna pagas i katbán bos taun erei.

⁵ Má tan táit erei a inngas tari ngo ái Káláu na nagogon i git no mai tatalen a nokwan. A ngoromin. Ái Káláu na wás pas gam ngo gam arwat suri gama kusak urami kán lolsit, wa lolsit er gam lu áslai rangrangas suri main i naul bim. ⁶ Ái Káláu na longoi sang i tatalen a nokwan, ngorer na oboi rangrangas ur si rung er di arangrangas i gam, ⁷ má nák long palai rangrangas tili gam er gam áslai rangrangas. Mái Káláu na longoi ngorer mul si gim. Áá, na tangan git no ngorer i bung ái Konom Iesu na tur soura tilami bát, má i bung erei na hut mai kán bos rakrakai án angelo má mai tilik kurmen kámna. ⁸ Na hut ngorer suri oboi rangrangas i rung er di tánlak alar Káláu má di su bah di uri lain arbin suri kángit Konom Iesu. ⁹ Ái Káláu na arangrangas i di mai matngan arabilbiling er káp a tini rah, ngorer da kis kaplah tili narsán má alari minmáir i Konom, koner a tikai i mingin. ¹⁰ Ái Káláu na longoi ngorer i bung ái Konom na hut. Má i bung erei, na kipi parpara agas singin kán bos matananu. Áá, bos tám ruruna da tari kándi rumrum singin. Má gam

---

1:4: 2Ko 7:4; 1Te 2:19

1:6: Rom 12:19

1:7: 1Te 3:13

1:8: Ais 66:15

1:9: Ais 2:10

1:10: Kol 3:4

mul gama tiklik mam di kabin gamáte ruruna i arbin gimáte para talsai si gam.

¹¹ Má pasi á ngorer, gim lu balbal sung sur gam. Gim lu sung kángit Káláu suri na tangan gam gamák arwat suri matngan liu er ái Káláu ákte kilkila pas gam ur on. Gim sung suri ái Káláu na tangan gam mai kán rakrakai suri gama long artálár pasi bos lain tatalen no gam nem i longoi. Má gim sung mul suri kán rakrakai ái Káláu na tangan gam má gamák long arwat pasi kamu tan talar er gam longoi kabin gam ruruna i Karisito. ¹² Gim sung ngorer suri kándiar artangan ái kángit Káláu mái Konom Iesu Karisito na kis i kamu liu, suri na tángni kamu liu nák sángwái ngisán ái kángit Konom Iesu, má ái mul na sángwái ngis gam.

2

Koner a tám abulbul

¹ Má inái, rang buhang, iau nem i parai si gam suri pákánbung erei na kaleng ái kángit Konom Iesu Karisito má gita hut talum tiklik mai. Gim sung gam ² suri koion na arnáh arnáh i kamu hol má koion gama konngek suri bungán nagogon si Konom, bung er na hut kaleng on. Te di kaiang pasi ngo gimáte parai ngo bung si Konom ákte hut má, ái sár kápte. Kápte gim worwor taru ngorer, má kápte gim arbin talas suri ngorer, má kápte gim sir te pákán ram ngorer. Wa kápte, kápte sang! ³ Gama ololoh kuluk na káp agur pas gam i tekes má nák lam bengta gam uri hol kápte

nokwan. Gama talas sang ngoromin. Bungán nagogon si Konom kápnate hut bia, na mon sang i akiláng on. Mulán sang na hut i pákánbung marán kálámul taladeng da tánlak alar Káláu má dák su bah di ur on. I pákánbung erei, koner a tám abulbul na tur soura, má ái ái koner na suni i hiru áklis. ⁴ Má i pákánbung erei, tám abulbul erei na kurtara mai bos táit matananu di lu lotu uri narsá di, má na mák kalengnai sang ngo a mon i kán rakrakai sorliwi bos táit no erei. Wa na han sang má náng kusak uri rumán osmapak káián ái Káláu, má náng kaiang pasi ngo ái sang ái Káláu.

⁵ Tungu iau kálik lu kis narsá gam, iakte parai si gam á tan táit er na hut. Ngádáh, gamáte balantahni má? ⁶ Má tám abulbul er, gamáte talas ngo onin kes a boh páptai suri kápte be na tur talas, suri namur na tur soura i bung erei sang ái Káláu ákte akiláng páksi ur singin. ⁷ Onin bos tatalen án abulbul erei ákte kálik lu hut, ái sár kápte be a lala tur i mármáras kabin i koner a boh páptai. Má koner a boh páptai rakrakai kán abulbul na tunga longoi ngorer pang i bung ái Káláu na kákta palai, ⁸ ki ngorer tám abulbul na tur sang i mármáras. Na tur ngorer, má namur ái Konom Iesu na hut mai tilik talsán minmáir má nák hus bingi tám abulbul er mai mangmanggeh tili ngudun má nák mosrah sang á tám abulbul. ⁹ Má i pákánbung tám abulbul na hut, na han tiklik mai rakrakai si Satan, má na longoi bos toltolom angagur án akiláng má tara lala him, má matananu da mákái má dák pángáng on. ¹⁰ Má

2:4: Ese 28:2; Dan 11:36
13:11-13

2:8: Ais 11:4; Apa 19:15

2:9: Apa

na poklah pasi bos toltolom sápkín angagur suri agur pápta rung dikte lu abulbul, á di áí rung er a laklak i bál di alari pinpidan a támin. Kápdite kákir suri worwor a támin suri na aliu pas di, má ngorer dikte turpasi láklák i sál a lam di uri minat áklis. ¹¹ Máí Káláu na mákái ngorer ngo ákte kir nián á angagur iatung i bál di, má ngorer nák alaklak i bál di suri da ekesi ruruna i angagur. ¹² Máí Káláu na longoi ngorer suri na nagogon i di má nák wás pala di áí rung di matai ruruna i pinpidan a támin, áí rung er kándi tu laes sang mai longoi sápkín.

Áí Káláu ákte ilwa pas gam suri gama liu

¹³ Má rang buhang, gim lu balbal ot kuluk uri narsán áí Káláu sur gam áí rung áí Konom a mámna gam. Gim lu longoi ngorer kabin áí Káláu ákte ilwa pas gam hirá kápte be a akaksim, suri Tanián na tungai tangan gam má gamák bos tám pilpil káián áí Káláu, má suri gama ruruna i pinpidan a támin, má ngorer gamák otoí má i araliu. ¹⁴ Má tili lain arbin gimáte arbin mai narsá gam, áí Káláu ákte kilkila pas gam suri gama kusak uri kamu kuir i minmáir áí kángit Konom Iesu Karisito. ¹⁵ Má ngorer, rang buhang, gama tur atu má gamáng katkatang kuluk i aratintin er gim alsai ur si gam, bos aratintin er tungu gimáte parai narsá gam má aratintin mul gim siri i pákán ram.

¹⁶ Áí Káláu Kák git máí kángit Konom Iesu Karisito, diar mámna git má sopasun kándiar armámna uri narsá git. Ngorer diar lu tangan git

er diar arakrakai áklis i bál git, má diar tangan git mul mai kángit kis án ngangai suri bos lalain arasosah er ái Káláu na lu tabar git mai. Gim sung diar ¹⁷ suri diara arakrakai i bál gam, má diara adikái kamu hol suri gama tunga longoi lain tatalen má parai lain worwor masik.

3

Ái Paulo a ri suri tan Tesolonika da sung sur ditul

¹ Má rang buhang, suri arahi kángim worwor minái, gim nem i parai ngoromin. Gama lu sung sur gim suri midán ái Konom na han arkaliut melek, má matananu da longrai má dák rumrum on ngorer a han ngoi tungu i arliwán i gam. ² Má gama sung mul suri ái Káláu na elah mam gim alari bos sápkín kálámul kabin marán káp kándi te ruruna.

³ Mái Konom a lu muswan suri long artálár pasi pinpidan ákte parai, má ngorer na arakrakai i gam má na turtur kalar gam alar koner si Tám Sápkín. ⁴ Ái Konom ákte atumran i kángim hol sur gam, má ngorer gim mánán sang ngo gam lu mur arwat pasi kángim aratintin, má gama lu sopasun longoi iamunang mul. ⁵ Gim sung Konom suri na táilnai kamu hol suri gamák mánán ilmi tilik armámna si Káláu narsá gam. Má gim sung mul suri na tangan gam gamák tur rakrakai ngorer a tur ngoi ái Karisito.

Koion gama lu merok

⁶ Rang buhang, gim dos i gam i ngisán ái kángit

Konom Iesu Karisito ngoromin: gama kaplah alari bos tám ruruna di lu bibialol sár. Ái rung erei kápdite lu mur arwat pasi tan aratintin gimáte tari si gam. ⁷ Gamáte talas má ngo a nokwan suri gama longoi matngan tatalen gim longoi tungu i pákánbung gim kis tiklik mam gam. I pákánbung erei, kápgimte lu merok suri him. ⁸ Kápgimte lu an bia i namnam singin tekes tili gam, ái sár gim lu huli sang. Gim lu songsong i nas má i libung mul, má gimá lu ngehnggeh ngorer suri gima káp oboi taun uri narsán tekes tili gam. ⁹ I pákánbung er, gim lu tangan gam, má ngorer a nokwan suri koion gima him pasi ángim te. Ái sár kápgimte longoi ngorer, kabin gim nem on ngo gama mákái lain tohtohpas si gim, má a kuluk ngo gama mur on ngorer gimáte toh tari si gam. ¹⁰ I pákánbung gim kis narsá gam, gimá lu dos i gam ngoromin ngo, “Koner a lu kulkulut suri him, koion sár gama támri mai namnam.”

¹¹ Gimáte longrai ngo te tili gam kápte di lu him, kándi tu bibialol sár má talar mai soksokoi bál lite kálámul. ¹² Má tan matngan kálámul ngorer, gim dos kalar di má gimá sung di i ngisán ái Konom Iesu Karisito ngo ák pang ái má kándi tatalen ngorer. Koion da longoi ngorer mul, ái sár da lu kis pau má dák lu him uri tangan kalengna di sang. ¹³ Má gam á rang buhang, koion gama puplir suri longoi táit a kuluk.

¹⁴ Ngo tekes tili gam a kulkulut suri mur arwat pasi aratintin i buk minái, gama lain mák timani

má gamák ruh pas gam alari, suri ngorer nák
ilmi tatalen a longoi má nák rumrum kunán.

¹⁵ Gama longoi ngorer, ái sár koion gama kurtara
mai. Gama akeng on sár kabin gam arabuhán i
Karisito.

Aahrahi worwor

¹⁶ Gim sung Konom sang, koner a kábutkis i
moloh, suri na tari moloh si gam i bosbos bung
no, má i bos táit no a tapam hut si gam, gama
áslai mul i kán moloh on. Ái Konom na lu kis tiklik
mam gam no.

¹⁷ Má inái, á iau Paulo iau kálik sir páptai mai
limang sang á kak lain nas narsá gam. Iau lu
arahi kak bos pákán ram mai kak akiláng ngorer.

¹⁸ Artangan káián ái kángit Konom Iesu Karisito
na kis tiklik mam gam no.

Hutngin kamkabat si Káláu
The New Testament in the Sursurunga Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sursurunga long
Niugini

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sursurunga

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 0727222139

The New Testament

in Sursurunga

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-09-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 22 Nov 2019

59d51359-0c11-5334-a2e7-0e40b5a3442f